

V Bruseli 8. decembra 2021
(OR. en)

14831/21

**Medziinštitucionálny spis:
2021/0390(NLE)**

**JUSTCIV 192
AGRI 626
IND 381
ENER 552**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	3. decembra 2021
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2021) 746 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIA RADY o podpise, v mene Európskej únie, Protokolu k Dohovoru o medzinárodných zábezpekách na mobilné zariadenia týkajúceho sa záležitostí špecifických pre poľnohospodárske, stavebné a ťažobné zariadenia (ťažobno-poľnohospodársko-stavebný protokol)

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2021) 746 final.

Príloha: COM(2021) 746 final

V Bruseli 3. 12. 2021
COM(2021) 746 final

2021/0390 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o podpise, v mene Európskej únie, Protokolu k Dohovoru o medzinárodných zábezpekách na mobilné zariadenia týkajúceho sa záležitostí špecifických pre poľnohospodárske, stavebné a ťažobné zariadenia (ťažobno-poľnohospodársko-stavebný protokol)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V novembri 2001 na Diplomatickej konferencii v juhoafrickom Kapskom Meste bol pod záštitou medzivládnej organizácie UNIDROIT (Medzinárodný ústav pre zjednotenie súkromného práva), do ktorej patria všetky členské štáty, prijatý Dohovor o medzinárodných zábezpekách na mobilné zariadenia (ďalej len „dohovor z Kapského Mesta“) a Protokol týkajúci sa záležitostí špecifických pre letecké zariadenia.

Systém z Kapského Mesta má flexibilnú štruktúru: tvorí ho rámcový dohovor, v ktorom sa stanovujú právne predpisy uplatniteľné na všetky kategórie mobilných zariadení a ktorý je doplnený osobitnými protokolmi obsahujúcimi špecifické pravidlá súvisiace s konkrétnymi typmi zariadení.

V dohovore sú uvedené pravidlá pre vznik medzinárodnej zábezpeky a jej účinky (záložná zmluva, dohoda o výhrade vlastníckeho práva alebo zmluva o prenájme) v súvislosti s určitými kategóriami mobilných zariadení uvedenými v protokoloch, ktoré sa vzťahujú na tieto kategórie: letecké zariadenia (draky lietadiel, letecké motory a helikoptéry), železničné koľajové vozidlá a vesmírne zariadenia.

Týmito protokolmi sa môže meniť dohovor, keď to vyžadujú osobitosti príslušného sektora. V tomto zmysle je dohovoru nadradený príslušný protokol, pokiaľ ide o jednotlivé kategórie mobilných zariadení. Povinnosti štátov vyplývajúce z dohovoru sa líšia v závislosti od protokolu, ku ktorému štáty pristúpia. Dohovor sa môže uplatňovať na určitú kategóriu mobilných zariadení iba vtedy, keď nadobudne platnosť príslušný protokol, a iba medzi zmluvnými stranami daného protokolu. Dohovor a príslušný protokol sa potom musia vykladať spolu ako jeden dokument.

Kategórie ťažby, poľnohospodárstva a stavebníctva sú oblasti hospodárskej činnosti všeobecného významu, predovšetkým v rozvojových krajinách. Preto bola v roku 2006 do pracovného programu organizácie UNIDROIT zahrnutá príprava štvrtého Protokolu k Dohovoru o medzinárodných zábezpekách na mobilné zariadenia týkajúceho sa záležitostí špecifických pre poľnohospodárske, stavebné a ťažobné zariadenia (ďalej len „ťažobno-poľnohospodársko-stavebný protokol“). Existujú dva dôvody, prečo organizácia UNIDROIT navrhla vypracovanie štvrtého protokolu pre poľnohospodárske, stavebné a ťažobné zariadenia. Po prvé by to poskytlo podnikom pôsobiacim v sektore poľnohospodárstva, stavebníctva a ťažby schopnosť nadobudnúť zariadenia, ktoré by za iných okolností neboli schopné získať, čo by im následne umožnilo optimalizovať svoju činnosť. Po druhé by to výrobcom zariadení umožnilo vyvážať na trhy, ktoré by bez takéhoto protokolu zostali pre nich neprístupné.

Po prípravných prácach vrátane niekoľkých stretnutí študijnej skupiny a konzultácií so súkromným sektorom riadiaca rada organizácie UNIDROIT na svojom 95. zasadnutí (18. – 20. mája 2016) uznala, že návrh znenia vytvorený študijnou skupinou je dostatočne spracovaný na to, aby sa mohol stretnúť výbor vládnych expertov.

Dve zasadnutia výboru vládnych expertov sa konali v Ríme: prvé 20. – 24. marca 2017 a druhé 2. – 6. októbra 2017, na ktorom sa znenie protokolu považovalo za zrelé na to, aby bolo možné zvolať diplomatickú konferenciu na jeho prijatie. Komisia zastupovala EÚ, ktorá

má v organizácii UNIDROIT štatút pozorovateľa, na základe koordinovanej pozície EÚ¹. Komisia následne 23. augusta 2017 predložila Rade odporúčanie na rozhodnutie Rady o poverení začať rokovania o uzavretí ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu. Odporúčanie² a smernice³ prijala Rada 9. marca 2018.

Na diplomatickej konferencii, ktorá sa uskutočnila v Pretórii 11. – 22. novembra 2019, organizácia UNIDROIT oficiálne prijala znenie ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu. Komisia zastupovala EÚ pri ustanoveniach protokolu, ktoré patria do výlučnej vonkajšej právomoci EÚ na základe smerníc na rokovania prijatých v roku 2018 a doplnkových smerníc na rokovania prijatých v roku 2019⁴.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

EÚ už v súvislosti s dohovorom z Kapského Mesta podnikla isté kroky, keďže v roku 2009 pristúpila k dohovoru a jeho leteckému protokolu⁵ a v roku 2009 podpísala železničný protokol⁶, ktorý v roku 2014 schválila⁷.

Takisto v súvislosti s vesmírnym protokolom Komisia zastupujúca EÚ na základe smerníc na rokovania prijatých Radou 10. februára 2004⁸ pozorne sledovala priebeh stretnutí na piatich zasadnutiach výboru vládnych expertov organizácie UNIDROIT pri prijímaní návrhu protokolu k Dohovoru o medzinárodných zábezpekách na mobilné zariadenia týkajúceho sa záležitostí špecifických pre vesmírne zariadenia a v roku 2012 sa zúčastnila Diplomatickej konferencie, na ktorej bol vesmírny protokol prijatý.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh rozhodnutia Rady je v súlade so všeobecnou politikou EÚ podnikať kroky, ktoré majú zaručiť dodržanie výlučnej vonkajšej právomoci EÚ v medzinárodnom kontexte, a to účasťou na medzinárodných dohovoroch obsahujúcich ustanovenia, ktoré patria do výlučnej vonkajšej právomoci EÚ, keď je to povolené na základe doložky REIO, ktorá (ako v tomto prípade) umožňuje organizáciám regionálnej hospodárskej integrácie podpísať alebo ratifikovať medzinárodný dokument, alebo poverením členských štátov EÚ, aby to urobil v mene Únie.

¹ Pozícia EÚ stanovená v dokumente Rady 7083/17 EU RESTRICTED

² Dokument Rady 5109/18

³ Dokument Rady 6287/18 EU RESTRICTED

⁴ Ako sú stanovené v dokumente Rady 13444/1/19 REV 1 EU RESTRICTED

⁵ 2009/370/ES: rozhodnutie Rady zo 6. apríla 2009 o pristúpení Európskeho spoločenstva k Dohovoru o medzinárodných zábezpekách na mobilné zariadenia a jeho Protokolu týkajúceho sa záležitostí špecifických pre letecké zariadenia, ktoré boli spoločne prijaté 16. novembra 2001 v Kapskom Meste (Ú. v. EÚ L 121, 15.5.2009, s. 3 – 7).

⁶ 2009/940/ES: rozhodnutie Rady z 30. novembra 2009 o podpísaní Protokolu k Dohovoru o medzinárodných zábezpekách na mobilné zariadenia týkajúceho sa záležitostí špecifických pre železničný vozňový park, prijatého 23. februára 2007 v Luxemburgu, zo strany Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 331, 16.12.2009, s. 1 – 16).

⁷ 2014/888/EÚ: rozhodnutie Rady zo 4. decembra 2014 o schválení protokolu k Dohovoru o medzinárodných zábezpekách na mobilné zariadenia týkajúceho sa záležitostí špecifických pre železničný vozidlový park, prijatého 23. februára 2007 v Luxemburgu, v mene Európskej únie (Ú. v. EÚ L 353, 10.12.2014, s. 9 – 12).

⁸ 5609/04 JUSTCIV 9 TRANS 35 OC 46 RESTREINT UE.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Tento návrh rozhodnutia Rady vychádza z článku 81 ods. 2 v spojení s článkom 218 ods. 5 ZFEÚ, keďže ťažobno-poľnohospodársko-stavebný protokol je medzinárodným nástrojom. Justičná spolupráca v občianskych a obchodných veciach sa riadi článkom 81 ZFEÚ, ktorý je preto právnym základom právomoci EÚ v tejto oblasti.

V súlade s článkom 3 ods. 2 ZFEÚ môžu niektoré ustanovenia ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu organizácie UNIDROIT patriť do rozsahu výlučnej vonkajšej právomoci EÚ, keďže nimi môžu byť „dotknuté spoločné pravidlá alebo pozmenený rozsah ich pôsobnosti“.

Ťažobno-poľnohospodársko-stavebný protokol obsahuje ustanovenia týkajúce sa právomoci, uznávania, výkonu, predbežných a ochranných opatrení, ktoré môžu ovplyvniť uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (článok IX ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu „*Zmena ustanovení o predbežných opatreniach do vydania konečného rozhodnutia*“).

Okrem toho ťažobno-poľnohospodársko-stavebný protokol obsahuje ustanovenia o opravných prostriedkoch v prípade platobnej neschopnosti a pomoci pri platobnej neschopnosti, ktoré môžu ovplyvniť uplatňovanie nariadenia (EÚ) 2015/848 o insolvenčnom konaní (článok X – *Opravné prostriedky v prípade platobnej neschopnosti*) a článok XI *Pomoc v prípade platobnej neschopnosti*).

Navyše v článku VI ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu (*Volba práva*) sa stanovuje, že zmluvné strany dohody alebo príslušnej záručnej zmluvy alebo dohody o podriadenosti nárokov si môžu zvoliť rozhodné právo. Upravuje teda záležitosť, na ktorú sa vzťahuje nariadenie (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I).

• Vyhlásenia o záležitostiach patriacich do rozsahu výlučnej právomoci Európskej únie

V článku XXIV (*Organizácia regionálnej hospodárskej integrácie*) sa vyžaduje, aby Európska únia pri podpise ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu urobila vyhlásenie, ktoré sa uloží u depositára a v ktorom sa bližšie uvedú záležitosti upravované týmto protokolom, v súvislosti s ktorými preniesli členské štáty právomoc na Európsku úniu. Toto vyhlásenie je pripojené k tomuto protokolu.

Okrem toho niektoré pravidlá ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu od zmluvných strán vyžadujú alebo im umožňujú urobiť vyhlásenia v súvislosti s uplatniteľnosťou alebo rozsahom pôsobnosti jeho ustanovení alebo so spôsobom, akým budú tieto pravidlá uplatňované. Vo všetkých týchto prípadoch ide o ustanovenia o možnosti uplatňovania, ktoré sa uplatňujú len vtedy, ak je pri ratifikácii, resp. schválení tohto protokolu alebo pri pristúpení k nemu urobené vyhlásenie podľa článku XXVIII ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu (*Vyhlásenia k niektorým ustanoveniam*).

Európska únia má právomoc robiť vyhlásenia k článkom VI, IX, X a IX ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu, ktorých predmet úpravy patrí výlučne do jej právomoci. Ako sa však vyžaduje v článku XXVIII ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu, táto otázka sa bude riešiť až v čase rozhodnutia o ratifikácii, resp. schválení tohto protokolu Európskou úniou, resp. o jej pristúpenia k tomuto protokolu.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Neuvádza sa.

- **Proporcionalita**

Predkladaný návrh je podobný návrhom prijatým pre ďalšie protokoly k dohovoru z Kapského Mesta a neprekračuje rámec cieľa, ktorým je zabezpečiť dodržanie výlučnej vonkajšej právomoci EÚ v prípade niektorých ustanovení ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu a umožniť členským štátom uplatňovať medzi sebou právne predpisy EÚ.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Odkedy organizácia UNIDROIT zvolala prvé zasadnutie vládnych expertov v septembri 2016, členské štáty boli pravidelne informované a konzultované v pracovnej skupine Rady pre občianskoprávne veci (všeobecné otázky) o koordinovanom prístupe k pozícii EÚ. Koordinovanú pozíciu EÚ pre prvé zasadnutie vládnych expertov možno nájsť v uvedenom dokumente Rady 7083/17 EU RESTRICTED. Delegáti členských štátov boli okrem toho informovaní priamo v Ríme počas koordinačného stretnutia EÚ, ktoré sa uskutočnilo *ad hoc*. Komisia predložila správu o výsledku prvého a druhého stretnutia na zasadnutí pracovnej skupiny Rady pre občianskoprávne veci (všeobecné otázky) v roku 2019. Ďalšie diskusie sa uskutočnili v roku 2018 a 2019 pri príležitosti prijatia usmernení na rokovania v rámci prípravy diplomatickej konferencie v novembri 2019.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Na 93. zasadnutí Riadiacej rady organizácie UNIDROIT v roku 2014 sa odsúhlasilo zvolanie študijnej skupiny poverenej prípravou prvého návrhu ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu pred 95. zasadnutím rady. Študijnú skupinu tvoria rôzni medzinárodní experti na právo v oblasti zabezpečených transakcií a od roku 2014 zasadala štyri razy. Pred prvým stretnutím vládnych expertov organizácia UNIDROIT pozvala svoje členské štáty a štáty, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru z Kapského Mesta, na poldňové sympóziu venované kľúčovým aspektom projektu, ktoré sa konalo 2. decembra 2016.

Ďalšie iniciatívy sa uskutočnili pred diplomatickou konferenciou. Išlo napr. o medzinárodnú konferenciu s názvom „*The MAC protocol: Legal and economic benefits for States, international trade and development*“ (Ťažobno-poľnohospodársko-stavebný protokol: právne a hospodárske prínosy pre štáty, medzinárodný obchod a rozvoj), ktorá sa uskutočnila 12. septembra 2019 v Londýne za účasti Komisie a viacerých členských štátov.

Konzultácie so súkromným sektorom poukázali na všeobecný záujem o ťažobno-poľnohospodársko-stavebný protokol a na jeho všeobecnú podporu a organizácia UNIDROIT zorganizovala pred a po prijatí protokolu sériu iniciatív, ktorých cieľom bolo zvýšiť povedomie o tomto protokole.

- **Posúdenie vplyvu**

Podobne ako pri iných iniciatívach týkajúcich sa dohovoru z Kapského Mesta a jeho protokolov nebolo ani tu vykonané osobitné posúdenie vplyvu.

Ako sa však uvádza v odseku vyššie, uskutočnili sa intenzívne konzultácie/predbežné štúdie v kontexte organizácie UNIDROIT predtým, ako proces prípravy návrhu protokolu pokročil do takej miery, že bolo možné zvolať prvé zasadnutie vládnych expertov.

Súčasťou tohto procesu bol aj dokument, vypracovaný riaditeľom výskumu Centra pre hospodársku analýzu práva (CEAL) v roku 2013, o potenciálnych hospodárskych prínosoch ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu. Ďalšie posúdenie ekonomického vplyvu ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu bolo uverejnené v auguste 2018 pod záštitou organizácie UNIDROIT, v ktorom sa zdôrazňuje prínosy, ktoré bude mať zlepšenie prístupu k financovaniu a zníženie úverového rizika na medzinárodný obchod.

- **Základné práva**

Neuplatňuje sa

4. VPLYV NA ROZPOČET

žiadan

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Neuplatňuje sa

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o podpise, v mene Európskej únie, Protokolu k Dohovoru o medzinárodných zábezpekách na mobilné zariadenia týkajúceho sa záležitostí špecifických pre poľnohospodárske, stavebné a ťažobné zariadenia (ťažobno-poľnohospodársko-stavebný protokol)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 81 ods. 2 v spojení s článkom 218 ods. 5,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Európska únia pracuje na vytvorení spoločného justičného priestoru opierajúceho sa o zásadu vzájomného uznávania súdnych rozhodnutí.
- (2) Protokol k Dohovoru o medzinárodných zábezpekách na mobilné zariadenia týkajúci sa záležitostí špecifických pre poľnohospodárske, stavebné a ťažobné zariadenia (ďalej len „ťažobno-poľnohospodársko-stavebný protokol“) prijatý 22. novembra 2019 v Pretórii, je užitočným prínosom k právnej regulácii na medzinárodnej úrovni. Je preto žiaduce, aby sa ustanovenia uvedeného nástroja, začali uplatňovať čo najskôr.
- (3) Komisia rokovala v mene Európskej únie o tých častiach ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu, ktoré patria do výlučnej právomoci Európskej únie.
- (4) V článku XXIV ods. 1 ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu sa stanovuje, že organizácie regionálnej hospodárskej integrácie, do právomoci ktorých patria určité záležitosti upravované železničným protokolom, môžu uvedený protokol podpísať, prijať, schváliť alebo k nemu pristúpiť.
- (5) Ťažobno-poľnohospodársko-stavebným protokolom sa tiež upravujú určité záležitosti, na ktoré sa vzťahujú nariadenia (ES) č. 593/2008¹, (EÚ) č. 1215/2012², a (EÚ) 2015/848³.
- (6) Európska únia má výlučnú právomoc v niektorých záležitostiach, ktoré upravuje ťažobno-poľnohospodársko-stavebný protokol.
- (7) V článku XXIV ods. 2 ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu sa stanovuje, že organizácia regionálnej hospodárskej integrácie vydá pri podpise, prijatí, schválení alebo pristúpení vyhlásenie, v ktorom sa bližšie určia záležitosti upravované

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I) (Ú. v. EÚ L 177, 4.7.2008, s. 6).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 351, 20.12.2012, s. 1).

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 19).

uvedeným protokolom, v súvislosti s ktorými preniesli právomoc na uvedenú organizáciu jej členské štáty.

- (8) Írsko je viazané nariadeniami (ES) č. 593/2008, (EÚ) č. 1215/2012 a (EÚ) 2015/848, a preto sa zúčastňuje na prijatí a uplatňovaní tohto rozhodnutia.
- (9) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (10) Preto by sa v mene Únie mal podpísať ťažobno-poľnohospodársko-stavebný protokol, s výhradou jeho uzavretia k neskoršiemu dátumu, a malo by sa schváliť pripojené vyhlásenie,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Týmto sa v mene Európskej únie schvaľuje podpísanie Protokolu k Dohovoru o medzinárodných zábezpekách na mobilné zariadenia týkajúceho sa záležitostí špecifických pre poľnohospodárske, stavebné a ťažobné zariadenia (ťažobno-poľnohospodársko-stavebný protokol) prijatého 22. novembra 2019 v Pretórii.

Znenie protokolu je pripojené k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Komisia určí osobu, ktorá je splnomocnená uložiť v mene Únie listinu o podpise ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu za podmienky stanovenej v článku 3.

Článok 3

Pri podpise ťažobno-poľnohospodársko-stavebného protokolu vydá Európska únia v súlade s jeho článkom XXIV ods. 2 vyhlásenie uvedené v prílohe.

Článok 4

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*